Buriaad-Mongol
ҮNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

N 24 (2763) 1939 onoi JANVAARЬ 30 SREDAA

15-daxi alice garna ULAAN-YDE BMASSR

Mynøøder, Buriaad-Mongol ASSR-ei xydøø azaxiin tyryy xynyydei respyblikaanska sliood neegdexe baina.

XYDØØ AZAXIIN TYRYY XYNYYDEI RESPYBLIKAANSKA SLIOOD

…nøøder, Ulaan-Ydede ma- …ocialiis xydøø azaxiin ty- …ynyydei. st xaanovcuudai …blikaanska sliood neeg- …nь. Ene slioodto manai …yblikiin erximyydei erxi- …—1938 on soo øøriingøø …lmeride ynder deede po- …telьnuudiiji tuilahan gabi- … xynyyd—kombainioor- … traktoristnuud, maşiniist … socialiis malazalai xy- …rilegşed, kolxoozniguud …ydøø azaxiin specialiist- … tyryy kolxoozuudai xy- …ilegşed suglaraxa baina. …lioodoi zorilgonuud ugaa

…geregşe 1938 on bolbol …Buriaad-Mongol respyyb- …xydøø azaxiin gaixamşag …anuudiiji tuilahan zil myn. …egşe zilde Buriaad-Mon- …kolxoozuud xadaa pooli- …deerehee xezee-xezeenei …øøgyi ynder hain urgasa …gaa. Xerbee, 1937 ondo …blike dotor dunda ziseе- …proohoto kylьtyyrenyyd- …ektaar byriiin 9,5 ceent- …riaa xuriaahan haa, 1938 …nuurta gektaar byriin … ceentner tariaa xuriaaba. …rhøø yder byri urgaza … socialiis malazal deere … kolxoozniguud malazalai …nerilegşed xadaa myn le …hain pokazaatelьnuudiiji …in baina. Zişeenyydiiji …bal Bargazanai aimagai, …Maarksai neremzete kol- … plemennoi hy-tovaarna … bolbol fyraazna ynieen …høø 1772 liitr hy haahan … Xoriiin aimagai „Rood- …rteeliiin svinaarka nyxer …kaja Mariija gegşe 1938 …iuurta 8 exe gaxainuud- …6 porşoonxonuudiiji ty- …, negiinşji yxyylengyi …alhan gexe gy, ali exe …byxenhøø 17 porşoonxo- … abhan baina. Selengiin … „Ulaan Ydenge" kol- … çabaan Şarab Galdaa- …bolbol 100 exe xonin by- … 159 tolgoi xurigadiiji

…, socialiis gazartariaalan- …ydelmerildeg, manai res- …kiin tyryy xynyyd xadaa …hainuud pokazaatelьnuud- …bel, Xonxoloin MTS-iin …traktoriist nyxer Legden …ov bolbol yngeregşe zil- …liuosno traaktoraar 1200 …r gazar xaxalaa; myn …TS iin kombainioor, SSSR …rxoovno Soveedei depy- …yxer Varfolomeejev geg- …gekt ar xuriaaza, 7308 …er tariaa soxihon ba 492 …amm goriuuça ekonoo- … baina.

…ina. Xo…balguulalta bolbol … bolbo…o xysed ilhan …an…koozno tariaasad xa- …n socialiizmiin oro- …aalinska Konstituuciin …doro øøriingøø zoltoi …ai ba zaziitoçna azabai- …guulza baina. Kolxoozno …altiin xyse şadal barag- …i jixe!

1938 on soo tuilagdahan amzaltanuudiiji tooloxo boloo haa, ton olon bii. Tiigebeş, partiiina ba partiii a bişe bolьşeviigyyd, ynen sexe xydelmerişed ba kolxoozniguud, staxanovcuud bolbol tuilahan amzaltanuudaaraa xiza rladaggyi, xarin terenee ulam arbidxaxa, ulam delgeryylxe zorilgo urdaa tabidag baina. Ene uşarhaa, manai respyyblikiin socialiis xydøø azaxiin talaar ugaa jixenyyd ba xariuusalgatai zorilgonuud baina. Edenei zarim aniinь xadaa 1939 onoi xabarai tarilgada beledxeliiji ba tereniiji zişeete hainaar yngergeze, yşøø bajalig, yşøø ynder urgasa xuriaalga, socialiis malazalai produktiivnostiiiji haizaruulalga, socialiis sorevnovaaniiiji ba staxaanovska xydeløøniiji yrgenøør delgeryylelge, erximyydei oopediiji bygediin dostojaani bolgolgo bolno.

Egeel ede asuudalnuud tuşaa xydøø azaxiin staxaanovcuudai sliood, xelsexe ba 1939 ondo xegdexe xydelmerinyydei prograammiiji gargaxa, yngeregşe 1938 onoi xydøø azaxiin zilei itooguudiiji eliryylxe baina. Slioodoi delegaaduud bolbol øøhediingøø xydelmeriiin staxaanovska meetodyyd tuxai xelsexe, oopedoo andaldaxa.

1938 ondo xedii jixenyyd amzaltanuud tuilagdabaşji, du tuu zyilnyyd myn le olon baina Zarim aimaguudai gazartariaalangai oorganuudai, MTS-uudai ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol xydøø azaxiin tyryy xynyydei iniciatiiviiji tolgoilzo, tereniiji saaşadanь ulam delgeryylze şadaagyi baina. Ene sliood bolbol ede dutuu dundanuudiiji eseslen usadxalgiin erid xemzeenyydiiji abxa.

Mynøø deeree manai respyyblike dotor xabarai tarilgada beledxel ysøøl xangaltagyi jabana. Ene uşarhaa, xydøø azaxiin staxaanovcuudai respyyblikaanska sliood bolbol xabarai tarilgada beledxelei talaar xydelmerinyydiiji tyrgøør ba bolьşeviigşelen dyyrgexe tuşaa ton todorxoi ba konkreetne xemzeenyydiiji abxa baihaniinь damzaggyi.

Manai respyyblikiin Narkomzeem ba myn aimaguudai partiina-soveed organizaacanuud, gazartariaalangai oorganuud bolbol xabarai tarilgada beledxeliiji, malai ybelzelgiin jabasiiji ba Byxesojuuzna xydøø azaxiin viistavkede beledxeliiji xangaltagyigøør xytelberilene. Slioodoi delegaaduud xadaa edenei xydelmeriiiji erid kritikelxe baina.

Iime johoor, sliood bolbol 1939 onoi xydøø azaxiin zilei byxii xydelmerinyydei yrgen programma gargaxa, erximyydei oopediiji andaldalgiin talaar ton jixe xydelmeri jabuulxa geeşe.

Xydøø azaxiin staxaanovcuud, tyryy xynyyd! 1939 oniiji socialiis xydøø azaxiin şine debzeltete zil bolgojo!

SSSR-ei prokyratuurada

… onoi janvaariiin 5-da, …lastkoz" №2 zavoo- …leesrь S. V. Moroo- … azalai discipliiniiji …ligeer ebdehenei ty- …eexiin naçaalьnigiiji …so nyxer V. G. Gri- …jev tereeniiji xydelme- … oruulaagyi baigaa. …roozov bolbol nyxer …rьjevta xoro xyrge- …odozo. tereeniiji zy- … soxizo gemteehen … Nyxer Grigoorьjev … bolьniicada xyndøør …leed elьgeeg lebe.

…V. Moroozov bolbol …i, spekyliaaca ba xu- ligaanstvo xehenei tyløø nege bişe syydlyylhen baigaa geze myrdelge deere todorobo S. V. Moroozov bolbol YK-iin 58-8-xi statьjaa gaar (terroristiiçeske aakt xehenei tyløø) ygloovno xariuusalgada xabaaduulagdahan baina.

S. V. Moroozoviiji gemnelgiin talaar xereg bolbol ene onoi fevraaliiin 1 de Moskoovsko vojeenne ookrugai vojeenne trebynaalai neeglemel sydeebne zasedaani deere xaragdaxa baina.

(TASS).

Ulasxoorondiin baidal

Kataloonidoxi baidal

Loondon, janvaariiin 26. Reiter aagenstviin medeesexenь: yde bagta itaльjaanska seregyyd ba miateeznigyydei seregyyd xadaa goorodto orozo, tere hyнindøø goorodiiji xyrieelhen baina. Ygløøgyyr erte, marookkanska seregyyd Montazyiçiiji ezelee. Navaarska seregyyd Tibidaabiiji ezelee. Yde bagta miateeznigyydei seregyyd gooroodoi centraalьna—„Kataloonі" plooşçadiiji ezelhen baina. Xedexen sag bolood baixada, miateeznigyydei flood barseloonskо poortdo orohon baina.

(TASS).

* *
*

Pariiz, janvaariiin 26. Fyrnьja ageenstviin medeeselei johoor, respyblikaanska seregyyd bolbol italьjaanska seregyyd ba miateeznigyydei goorodto oroxiin urda tee Barseloonhoo garhan baina.

Mynøøder, ygløøgyyr miateeznigyydei 13 somolioduud Figaeraas deere olontoonoi boombonuudiiji xajaa. Tiixe yjede ispaanska praviitelьstviin zarim ministeerstvonuud ba francuuzska posoolьstvo ende baigaa.

(TASS).

Barseloonhoo angliiinska posoolьstvo evakyaacalagdaba

Loondon janvaariiin 26. Ispaanidaxi angliiiska posool posoolьstviin ştaad xadaa francuuzska pyynkt—Vaandr poort (fraanko-ispaanska xile deere) şadar „Devonşiir" kreiser deere baina. Angliiiska „Treixaayynd" esmiiinec bolbol janvaariiin 24-de posoolьstviin çleengyydei byleneriiji Mar eelь asaraa. Angliiiska generaalьna koonsyl Barseloon deere baihaar baina.

(TASS).

Francuuzska posoolьstvo Barseloonhoo mordobo

Pariiz, janvaariiin 26. (TASS). Barseloondoxi francuuzska posool Aanri bolbol francuuzska „Sirookko" minonooscoor poort-Vaandr jirebe. Posool bolbol posoolьstvo xadaa Barseloonhoo garaa, teed mynøødøø Figairaas deere baixa aabdaa geze medyylbe.

Faşiis aviaaca gadaadiin vojeenne syydnenyydiiji boombodobo

Pariiz, janvaariiin 26. (TASS). „Deepeş" geze tylyyzske gazeedei medeeselei johoor, ysegelder faşiis aviaaca bolbol Katoloonihoo terjelehen gadaadiinxiniiji evekyaacalaxaa Kalьtetaas jirehen, amerikaanska, angliiiska ba francuuzska vojeenne syydnenyydiiji boombodobo. Boombonuudanь vojeenne syduenyydei xazuugaar uhan soo unahan baina.

Myssoliiniiin oiriin plaanguud

Riim, janvaariiin 26. (TASS). „Dzornaale d-Itaali" bişene: „Barseloonіiji abhan darii seregyyd bolbol Fraanciin zyghøø tuhalamza abxa argagyi bolgoxiin tulada xoito zyg teeşee dobtolgonuudiiji xexe baina. Udaanь Fraanko bolbol Valeensi ba Madriid teeşe byxii xysøø tabixa".

Germaanska seregyyd Liivi jiree

Loondon, janvaariiin 26. Germaanska seregyyd Liivi jirebe geze Mançeester Gardiaan medeesene. Gazeedei xelehenei johoor, ene xadaa germaanska ba italьjaanska generaalьna ştaabuudaar zoxioogdohon. germaana-italьjaanska sotryydniçestviin plaaniiji dyyrgelge geeşe geze toologdono.

Tyyrciin şine praviitelьstvo

Ankaraa, janvaariiin 26. Reefik Saidam şine praviitelьstvo emxidxebe, eneende urdiin miniistrnyydhee premьjeer baihan Dzelaal Baijar ba gazartariaalangai miniistr baihan Kyrdooly gegşed oroogyi. Reefik Saidamai orondo—dotoodo xeregyydei miniistrte parlaamentiin viice-prezideent Faik Oztraag tomilogdobo. Gazartaria langai miniistrei poostiiji Myyxlis Erkmen ezelebe.

(TASS).

* *
*

Ankaraa, janvaariiin 17. Şine premьjeer Reefik Saidam bolbol praviitelьstviin gadaada ba dotoodo poliitikonuud xubilxagyi baina geze tyreecke zurnaliistnuudai suglaan deere medyylbe.

(TASS).

Çexoslovaacka praviitelьstviin reakcioonno dekreed

Praaga, janvaariiin 17. (TASS). Ysegelder yde, profsojuuzuud ba busad organizaacanuudta, esergyy. myn remeeslinnigyyd, xud ldaa erxilegşed ba promiişlenne negedelnyydte esergyy dekreedyydiiji gargaba.

Respyblikaanska Ispaaniiji xamagaalalgada

Aangli

Loondonoi taban jixe aviacioonno zavooduudai jyhe miangan xydelmerişedei delegaad bolxo, 700 xydelmerişed bolbol janvaariiin 26-nai yder „respyblikaanska Ispaanida buu zebseg" gehen loozo gnuudtaigaar praviitelьstviin ger teeşe zagsaal xehen baina.

Xydelmerişed bolbol Aanglida buu zebseg xudaldaza abxiiji respyblikaanska Ispaanida zybşøørexiiji ba Ispaanihaa seregee abagtii geze Germaani ba Fraanciin praviitelьstvonuudhaa erilte xexiiji erihen bişeg premьjeer Çemberleende ygebe.

Fraanca

Exenerei antifaşiis komiteedei uriaalaar janvaariiin 26-da, Pariizada, demonstraaca bolbo, edener xadaa fraanko-ispaanska xiliiji darui neexiin erilte xebe. Poliico bolbol tedeniiji namnaa. 9 demonstraantnuud arestovaalagdaa.

ZURAG DEERE: Xydooznig V. Koreeckiiin zurag.

SSSR-ei Akadeemi nauukada hunguuli

Janvaariiin 24-de SSSR-ei Akadeemi nauukiin matematiiçeske ba jesteestvenne otdeleeninyydte hunguuliiin seessi neegdebe.

Tyryyşiin yderte, seessiin yderei zasedaani deere Akadeemi nauukiin bodoto çleende kandidaaduud hungagdahan ba xyndete Akadeemikiin kandidaadta temdeglegdehen baina.

Fiiziko-matematiiçeske nauukiin talaar, SSSR-ei Akadeemi nauukiin bodoto çleenei kandidaaduudai toondo, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad profeessor Soobolev, fiziiçeske pravleeniiin instityydei direektor profeessor Kapiica, geoologo-geografiiçeske otdeleenide Soveed Sojuuzai Geroi Şirsoov gegşed hungagdaba.

Seessiiin ydeşiin zasedaani deere SSSR ei Verxoovno Soveedei depytaad, oordento profeessor Byrdeenko, pato-fiziooloog, profeessor Speraanski, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad, V. I Leeninei neremzete xydøøazaxiin Byxesojuuzna Akadeemiiin prezideent, oordento profeessor Leseenko, SSSR ei Verxoovno Soveedei depytaad oordento profeessor Ciicin ba bişed kandidaadaar hungagdaba.

Janvaariiin 28 ba 29-de Akadeemi nauukiin xamtiin suglaan bolzo tereen deere Akadeemiguudai ba korrespondeentiin çleengyydei esesei hungalta bolxo baina.

Progyylьşçigyydiiji daldalagşadiiji xariuusalgada xabaaduulxa

Moskvaa, janvaariiin 27. (TASS). Janvaariiin 27-oi yderei „Praavdada" SSSR ei SNK, BK(b) P iin Centraalьna Komiteedei ba Profeessionaalьna Sojuuzuudai Byxesojuuzna Centraalьna Soveedei 1938 onoi dekaabriiі 28-nai yderei togtooloi dyyrgelte bolhonoi jabasa tuxai ba myn ede Arkomaaduudai predprijaatinuud deere xydelmeridøø jirexe ba xydelmerihøø garaxiin byridxelei taabelьna kniige zuramşuulxa tuxai SSSR-ei zebsegzelgiin Aradai Komissaarai ba SSSR-ei Xelx… Xol… oonoi Aradai Kommissa… prika…zuud tol logdohon b…

SSSR-ei SNK, BK(b) … Centraalьna Komiteed… sojuuzuudai Byxesoj… traalьna Soveedei tog… predprijaatinuud de… te bolgogdoogyi b… deglexe zuuraa. … cioonno promiiş… zebsegzelgiin A… nuud, SSSR-ei … noi Aradai Ko… şo bolbol p… ceexenyydei … şediiji xyde…

…jixe …re- …pyxii şine …ereglegdeg, …ai poka- …riiçeske ja- …ai gynze- …aa istoriiçes- …assiin toogoi …ootoi baina." … kaadranuudiiji …bol manai aradai …ntnuud xadaa tui …d şagyi istooçni- …ehenei erxim po- …olno. …iiji baiguulxiin tymese… … mar- ba syydte ygexe xyrter eldebiin gem zemede xabaaduulhan baina. Zişeelxede, Aviacioonno promiişlennostiiin Arkomaadta, Aradai Komissaar M. Kaganooviçin prikaazaar №84 zavoodoi direektor Osipeenko xydelmerihøø gargagdahan baina. SSSR-ei zebsegzelgiin Aradai Komissaarta, Aradai Komiss… Vaannikovai prika… voodoi b… …oi BK(b) …III sjeezdiiji yiled- …şine amzaltanuudaar, şi- …ilaltanuudaar ugtaxa baiha- …iinь hezeggyi. Paartiiin XVIII sjeezdiin bolxo zil—1939 on xadaa socialiizmiin saaşanxi aldarta ilaltanuudai zil bolxo johotoi!

Xysetei ba monaliitno, Staalinska Centraalьna Komiteediiji nigtaar toirohon, proletaarska internacionaliizmiin priincipenyydte ynen sexe, manai paarti bolbol øør ingøø XVIII sjeezdede jireze jabana. Leenin—Staalinai tug doro, paarti bolbol socialiizmiin byxedelxein—istoriiçeske ilaltanuudiiji tuilaa. Paarti bolbol Leenin—Staalinai tug doro, manai aradiiji uragşanь, kommuniizmiin torzestvoo teeşe xytelene.

„Praavdiin" janvaariiin 28-nai tyryy bişeg).

Partiiina azabaidal

PARTKABINEEDHEE TUHALAMZA ERIGDENE

BK(b)P-iin istooriiin „xuriaangii kyyrsiin“ gargalga bolbol bolьşeviizmiin istooriiiji şudalxa jabadalda ton jixe ideine zebseg bolno.

Marksiizm-Leniniizmiiji şudalxa gol şuxala meetodiinь xadaa bolьşeviig paartiiin istooriiiji samostojaatelьnaar yzexe geze „BK(b)P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiin“ gargalgatai daşaramduulan, partiiina propagaandiiji emxidxexe tuxai“ BK (b)P-iin CK-ei togtool soo zaana.

Bi bolbol mynөө yjede paartiiin istooriiin xuriaangii kyyrsiin yçeebnigei xojordoxi glavaajiinь şudalza jabanab. Tiigeed huralsaza baixa yjedemni jixe olon oilgogdoxogyi asuudalnuud uşarhan baina. Teed, ede oilgogdoogyi asuudalnuudta xariuu ygexe johotoi, manai, Jaruuniin aikoomoi partokabineed xadaa mynөө xyrter xydelmerlөө şineer tabiaagyi—konsylьtaaca xedeggyi baina. Eneen deereheenь oilgogdoogyi asuudalnuudtaa xangaltatai xariuu ba tuhalamza abxa argagyi baixa jym.

Paartiiin istooriiiji şudalza baixadaa, konsylьtaaca ygeze baixaar şuxala şuxala literatyyrnyydiiji yzelsexe xeregtei bolno. Bi bolbol „Bolьşeviig“, „Partiiina Stroitelьstvo“ ba „Agitaatorai Spyytnig“ geze zurnaalnuudiiji, „Centraalьna ba Buriaad-Mongoloi Praavda“ gazeeduudiiji zaxin unşaza, yzehen teemenyydtee jixeşeg tuhalamzanuudiiji abanab. Ede byxii literatyyranyyd ba yçeebnigei baixada, samostojaatelьna hainaar huralsaza bolxo baina.

Gebeş, ede bygediin baihaar baitarşji namda xadaa partkabineedei zyghөө konsylьtaaca ba nagliaadna posoobi gexe zergiin tuhalamza ton jixe xeregtei baina.

B. N. Cerenzaapov.

Kolxoozniguudai politiiçeske aktiivnostinь deeşelee

„BK(b)P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiin“ garalgatai daşaramduulan partiiina propagaandiiji emxidxexe tuxai“ BK(b)P-iin CK-ei gargahan 1938 onoi nojaabriiin 14-ei togtooliiji gynzegiigөөr şudalhanaigaa rezylьtaadta, Jaruuniin aimagai kolxoozniguudai politiiçeske aktiivnostinь deeşelze, xeden arbaad nyxedyyd paartiiin ba komsomooloi zergede orozo baina.

Zişeelxede, Yldergiin partiiina exin organizaaca bolbol hyylei xojor hara soo paartiiin kandidaadta 5 xyniiji ba soçyyvstvejeşçede 4 xyniiji abahan baina. Mynөө, 3 komsomoolьcuud paartiiin zergede oroxoor beldeze baina.

Moolotovoi neremzete kolxoozoi partiiina exin organizaaca xadaa paartiiin kandidaadta 5 xyniiji ba soçyyvstvejeşçede 2 xyniiji abaa. Baha ene meteer urgaza baihan partiiina exin organizaacanuud ysөөn bişe bii.

Myn kolxoozuudai zaluuşuul jixe olooroo komsomooldo orozo baina gebel, Yldergiin somonoi Leeninei neremzete kolxoozoi dergedexi komsomoolьsko exin organizaaca xadaa sentiaabrь hara xyrter miil 4 çleengyydtei baihanaa, mynөө 14 zaluuşuuliiji komsomooloi zergede abza, 18 komsomoolьcuudtai boloo.

B. M. Cedebel.

Leekce boloo

Xoriiin aimagai soc. kylьtyyriin baişanda BK(b)P-iin obkoomoi leektor nyxer Tertiiçnii bolbol Peterbyyrgske „Xydelmerişen angiiin syløөlelgiin tyløө temeselei sojuuz“ gehen teeme r leekce xelehen baina.

Ene leekcede BK(b)P-iin istooriiiji yzeze baihan 300 garan xynyyd suglaraza jixe anxaraltaigaar sonosobo. Leekciin hyylde, suglaragşadai zyghөө nelie d olon asuudalnuud garaza, tereende nyxer Tertiiçnii xangaltatai xariuunuudiiji ygөө.

Tiigeed Xoriiin paartiiin aikoom xadaa suglaragşadiiji disciplinetei bailgaza şadaagyi. Disciplinin ygii baihanhaa zarim sonosogşodto ba leektortoşji haad xexe jabadalnuud vzegdehen baina. Eneeniiji BK(b)P-iin aikoom anxaraldaa abxa johotoi.

***

Hajaxan paartiiin aikoom bolbol BK(b)P-iin istooriiiji samostojaatelьnaar yzexe beledxelgyi kommuniistnuudtai soveşçaani xeze, tedenei hain duran deerehee kryzoog organizovaalhan baina.

Ene kryzoogoi propagandiist nyxer M. A. Boriiisov xadaa kryzoogoi xydelmeri jabuulxadaa eldeb olon nagliaadna posoobi xeregledeg deereheenь, kryzoogto jabagşad jixe honirxodog baina.

Dam Zam.



ZURAG DEERE: Xitad partizaanguud bolbol japoontonhoo buliaahan buunalgaa xazuuda baina.

Zişeete kolxoozniguud

Iriina Vasiilьjevna Niikonova, Anastaasьja Arteemьjevna Kaarpova ba Dmiitri Daniiloviç Şeevelev gegşed Kabaanskiin aimagai Temliyin selьsoveedei, Moolotovoi neremzete kolxoozoi zişeete hain kolxoozniguud myn. Edener bolbol өөhediingөө ujalgata xydelmeride, kolxoozno yiledberide ton xariuu salgataigaar ba durataigaar xandadag, bişe kolxoozniguudtaa staxaanovska azalai, ynen sexe kolxoozniguudai zişee xaruulza jabadag baina.

Iriina Vasiilьjevna Niikonova bolbol xydөө azaxiin 1938 onoi torşo soo negeş progyylgyi ba 310 azalta yderiiji olohon baina. Byle soogoo, Iriina bolbol gansaaraa, ajaar 90 pyyd tariaa, 310 tyxerig mynge ba bişe produuktnuudiiji azalta ydertөө abxa baina. Xuriaalgiin kampaanida erxim şanartaigaar ba hainaar xydelmerileheneinь tylөө tus kolxoozoi pravleeni bolbol şagnahan jym. Mynөө, nyxer Niikonova bolbol kolxoozoigoo MTF-de dojaarkaar xydelmerilze baixa zuuraa, malazalai talaar kaadrnuudiiji beledxelgiin kyyrsede huraza baina.

Anastaasьja Arteemьjevna Kaarpova bolbol 1938 onoi torşo soo 319 azalta ydernyydiiji olohon ba eneendee 90 garan pyyd tariaa abxa baina. Nyxer Kaarpova bolbol obşçeestvenne xeregte ton jixe anxaraltaigaar xandadag. Suglaanda xozomdodoggyi ba tereende aktiivnaar xabaadalsadag baina. Gazeed, zurnaalnuudiiji zaxidag ba tereenee regyliaarna unşaza baidag. Kaarpova bolbol tariaa xuriaalgiin yjede şagnagdahan baina.

1938 ondo 300 azalta ydernyydiiji olohon, 13 nahatai Dmiitri Deniisoviç Şeevelev bolbol kolxoozoigoo pravleenide stoorozoor ba poçtalьoonoor xydelmerilze baina. Dmiitri Deniisoviç bolbol gazeed ba zurnaalnuudiiji regyliaarna unşaza baidag. Kolxoozniguudanь bolbol xiliin saana ba soveed gyren dotor bolzo baihan, şine honinuudiiji xeleze ygexiin guilgataigaar Dmiitri Deniisoviçde xandadag ba tereeniinь xyndeteide xylieeze abaad, gazeed ba zurnaalnuud deerehee unşaza, oilgohon honinuudaa xөөreze ygedeg baina.

Gen. Sibiriaag.

BYRIIILЬŞÇEG MOSKVIIITIN

1913 ondo Zakaaminai Modon Xyl geze tosxondo huurizaltai, Moskviiitin gegşiin bylede, bişiixan Nikolai tyrөө. Moskviiitin gegşiinxi xadaa zөөri bagatai, ygiitei ail baigaa hen. Tiimehee, bişiixan Nikolai ba tereenei axa dyynerei baga nahanainь azabaidal bolbol zobolontoi tuliuur baihan ba tedener ylesexe, daaraxiiji yzehen baigaa.

Aguu jixe Oktiaabrьska socialiis revoliyyciin ilahanai rezylьtaadta, xyntyrelxitenei tyyxede yzegdөө xaragdaagyi gaixamşag haixan azabaidal baiguulagdaba.

Byxii soveed aradai, tereşelen Moskviiitinei azabaidaliinь xyxiyy sengelig boloo. Bişiixan Nikolain azabaidalai ba xydemeriiin perespektiivei yrgenyyden neegdebe.

Bişiixan Nikolai jixe bolzo, gertexintejee xamta niutag soogoo exin tyryyn organizovaalagdahan kolxoozdo orohon baina. Kolxoozdo orohonoi rezylьtaadta, azabaidaliinь byrişji xyxiyy ba zaziitoçno boloo hen. Moskviiitin Nikolai Vasiilьjeviç bolbol kolxoozoi xydelmeride ton udaarnaar xydelmerilze, tyryy kolxooznigto toologdodog.

Udanşgyi Zedestroin barilgada elьgeegdehen baina. Ende bahal erxim hainaar xydelmerilze exiibe. Erxim staxaanovec Moskviiitin Nikolai Vasiilьjeviçiin kvalifikaaca deeşelyylxiin tulada, 1937 onoi exieer tereeniiji byriiilьşçigei xydelmeride oruulhan baina. Nyxer Moskviiitin xadaa byriiilьşçigei sloozno xydelmeriiiji ton tyrgen (14 xonog soo) mergezeze, samostojaatelьna xydelmerildeg boloo hen. Nyx Moskviiitin Nikolai Vasiilьjeviç bolbol yder xonogoi yngerxe byri, ulam şadabaritai, ulam hainaar xydelmerildeg bolbo. Mynөө yjede. nyx. Moskviiitin xadaa 10 daxi razriaadai byriiilьşçigeer xydelmerilne. Zedestroin, Xoltohon geze niutagdaxi ryydnigei egeel tyryy staxaanovec bolbo.

Nyx. Moskviiitin xadaa ygløөnөөі 8 çaasai urda tee, karbiiitka geze kaalьca, uhan xojoroi xysөөr gal garadag laampiiji gartaa bariaad, ryydnigeigee ştoolьni teeşe oşono. Nelieed udaanşag ştoolьni soogoo (xadadaxi, xazuu teeşee maltagdamal uurxai) jabaza, xydelmerilxe gazartaa xyrөөd, elektro laampa ba karbiitkiin gereleer gereltyylze, myn ştoolьni sooxi byrevoi xydelmeridөө orodog baina.

Xalşaaşji xara, kvaarca... luunuud baidag, ene ştoo... soo nyx. Moskviiitin bolbol... xaanovska meetodeer xy... merildeg. Nyx. Moskviii... energiiçne xydelmeriiin re... taadta, byrovoi molotoog... tarşaganaan taharaltagyi... dadag baina. Tiiheer bai... byrovoi xydelmerlөө dyyr... vzrevnoi xydelmeri (şuluu... xalalga, butaruulga) e... ilene... rovoi molotoogoor herxigd... nyxenyyd soo dinaftaiiid... deze, tereende, provodaa... zahan galai xyrexedenь, ... exilze, şanga şanga abiaa... nerjen duu ldana, vzriivei... lьtaad xadaa otli çno baid...

Azalai yder dyyrebe. Moskviiitinei xydelmeriiiji doo xyn xalaza abba. N... xadaa xydelmeriiingөө h... garza jirexedee, yder ydere... yiledberiiin progaammiji... proceenthoo dooşo bişe... gehen baidag jym.

Nyx. Moskviiitin bolbol baassiin tyryy staxaanove... Ziilin gegşiin ugaa haixan... todiiji өөriingөө byrovoi... meride xereglexiin beledx... buulza baina“—Ziilinei... diiji xereglexiin beledx... buulnab, tere meetod xad... nii azalai bytөөsiiji aixal... xedxexe baina“—geze Moskviiitin xөөredeg.

Nikolai xadaa gansala... beriiingөө ynder byt... xizaarladag bişe, zaluu xydelmerişediiji hur... talaar ugaa ynetei xyd... jabuulhan baixa jym. Zişe... de, byrovoi xydelmeride... ran nyx diiji hurgahan... Tedenь xadaa byrovoi... meriiiji hain oilgozo, ba... xim byriiilьşçigyyd bolho... na.

Nyx. Moskviiitin bolbol... xaanovske xydelmeriiin r... taadta, ton ynd r xylehe... Zişeelxede, dekaabrь har... 1026 tyx. xylehe oloo. I... azabaidaliinь xyxiyy ba... toçna bolonxoi. Hain xy... riiin tylөө primirovaalag... baina.

Mynөө xadaa nyx. Mo... tin Nikolai Vasiilьjeviç... өөringөө jyrenxii beled... deeşelyylxiin tula, samos... telьnaar huralsana. „Bi... BK (b) P-iin zergede o... beledxeze bainam. Agu... Leeninske—Staalinska pa... zergede orozo, bolьşeviig... Aguu jixe aarmiiin zerge... myyzexe ba xatuuzaxiiji... nem“—geze Nikolai xө...

C. D...

Komsomoolka—staxaanovka

Komsomoolka-staxaanovka nyxer Budaşkeejeva Dari bolbol Zediin aimagai, Derestein somonoi, „Socialiizm“ kolxoozoi emegtei kolxooznica myn. Nyxer Budaşkeejeva bolbol өөriingөө staxaanovska azalaar, azalai ynder pokazaatelьnuudiiji tuilaza, bişe kolxoozniguudta zişee xaruulza jabadag baina.

Yngeregşe 1938 onoi tariaa xuriaalgiin xydelmeri deere azallaxa zuuraa ydereigөө noormiiji sag yrgelze 200 h... proc. xyrter dyyrgeze hen.

Budaşkeejeva bolbol ...novska azalaigaa tylөө k... zoigoo pravleeniiin zygh... den daxin şagnagdahan...

Mynөө, Budaşkeejeva 1939 ondo bolxo Byxeso... xydөө azaxiin viistavke... baadalsaxa kandidaadai... olxiin tylөө temeseze b...

B. B...

Geegdelhee garnagyi

Xezengiin MTS bolbol (direektorenь Kyrbaatov) xabarai tarilgada beledxelei xydelmerinyydiiji ton xangaltagyigөөr jabuulza baina. Remoontniguudainь dunda azalai disciplinin ton hula baihan deerehee, 30 traaktornuudiiji remoontoloxo baihan aad, oroidoo arbiijinь remoontolbo. 10838 ceentner tariaaji yrehenei foonddo xaaxa balgaad, tereeneigee 5658 ceentneriiji xaaza, plaanaa arai geze 52 proc., dyyrgebe. Ilangajaa, Doodo-Xudanai, Jezoovoi neremzete ba Deede-Xezengiin somonoi, „Zurgaanai Zam“ kolxoozuudta ene xydelmeride xaişa xeregeer xandana. Mynөө, yrehe xubaalgiingaa p... oroidoo 20 proc. dyrge... na.

Gadana, agrotexniiçesk... zeenyydiiji jabag deere... xangaltagyi. „K...ii... „Main negen“, „C...bol... Moolotovoi neremze... zuud bolbol yrehe, ş... luulgiin ba saha togtool... laar jyyşji xeegyi baina...

Ene MTS-aar xang... baihan Leeninei neremze... xooz bolbol tariaanaigaa... giiji mynөө xyrter dyyr...

Ede baidalnuudta M... direekciin zyghөө kon... xemzee abtanagyi.

DAM...

Viistavkiin beledxelde xeblelei bojevoi zorilgonuud

Manai bolьşeviig xeblel xadaa kollektiivne propagandiist, agitaator ba organizaator geeşe. Xeblelei ygenyyd bolbol milliioon azalşadai dostojaani bolzo ygene. Manai xeblel xadaa kommuniis paartiiin өөrtөө xeregtei xelen deere yder byri ba çaas byride maasstajaa xөөreldeze baidag xeregseliinь geeşe.

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkiin beledxelde bolьşeviig xeblelei roolь bolbol ton jixe ba xyndetei. Manai orondo, xeblelei ugaa jixe byxii azaljabuulganь, sesegieme şine dereevniiji, ylyyshji baiguulxiin tylөө terenei temesel ba urgalta xadaa Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavke deere, xeblelei pavilьoondo xaruulagdaxa baina. Ende, viistavkede xabaadalsagşad bolbol bolьşeviig xeblelei... (Badmaajev), ...tanilsaxa ba masedkoomoi tyryylegşe ...d, zurnaaldeenov), Tynxenei (aimgyisedkoomoi tyryylegşe nyx. Dioomin), Xoriiin (aimgyisedkoomoi tyryylegşe nyx. Peetinov) aimaguudai gyisedxexe komiteedei dergedexi xargii zamai tahaguud xadaa xydelmerlөө zybөөr ba bolьşeviig johoor organizovaalza şadaagyi, xargii zamai barilgiin xydelmeriiiji samotioog johoor bytexede naidaad baihan baina. Ene asuudalai talaar deere dursagdahan aimaguudai toormoz xehenei gemeer, xargii zamai barilgiin 1938 onoi plaan respyyblike dotor arai geze 75 proceent gyisedxegdehen baina.

...mar selьkoornuud xaruulagdaxa tuxai pokazaatelьnuud mynөө xyrter ygei. Ene bolbol viistavkede beledxelei talaar ton şuxala bolxo uçaastogainь samotioogto tabigdanxai baihiiji xaruulna.

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede propagaanda jabuulxiin xeregte xeblelci roolь xadaa ugaa jixe. Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkin neegdexe bolzor xadaa yder yngerxe byxende oroitozol baina. Yder çaas byxen ynetei. Raioonno gazeedyyd, olontiraazkanuud, kolxoozno ba brigaadna xaniin gazeedyyd bolbol tus viistavkiin udxaşanariiji unşagşadta yrgenөөr oilguulxa johotoi. Xeblel xadaa olon tooto xydөөgei korrespondeentnyydei aarmida tulguurilaza, kolxoozuud sovxoozuud ba MTS-uudta viistavkede beledxeliiji ugtan abagşanь ba terenei propagandiistanь, organizaatoranь bolzo ygexe johotoi. Xeblel xadaa viistavke tuxai zakoonliji yrgen maassada yder byri yrgenөө oilguulza, Buriaad Mon... ...loi socialiis xydөө azaxiin ... jixe debzeltenyydiiji өөriin... ...yudahanuud deere xa... ...axa johotoi.

Enee... mai bai... reglegde... xaniizmiin xy... sed ba dyyre... Ene xysiiji zu ene xyndete zorilgoxe jabadalda, ...m gazeedyyd dyyrgexydelmeriiiji sag ...nxi aimagai gazeenai johoor gyisol viistavkiiji martaBMASSR-ei Sovnna. Ede gazeedyygedexi xargii zama deere viistavketereşelen, aimgy materiaalnuud ton dergedexi xargii zar... ba tariaan guud bolbol azalşan Selenge, Muxar-Şiber, Kabaanska gexe mete aimaguudşji xadaa Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede xabaadalsaxa erxiiji tuilahan, xydөө azaxiin tyryy xynyyd—staxaanovcuudai, MTS-uudai ba tyryy kolxoozuudai xydelmeriiin ooped ba meetoduud tuxai materiaalnuudiiji toliloogyi. Viistavkede xabaadalsaxa erxe oloxiin tylөө Muxar-Şiberei aimaghaa 138 medyylgenyyd, Selengehee—61, Kabaanskahaa—62 medyylgenyyd ygtehen baina. Medyylgenyydii i ygegşedei dunda Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede Buriaad-Mongol ASSR-ei zonaalьno zaalda—respyyblikiin erximyydei erximde toologdon xaruulagdaxaar baihan, jireedyi eksponeentnyyd bii.

Xerbee, tedenei zarimiinşji zişeeleed xaruulbal, 1937 ondo, koliiosno traaktor deere 1350 gektaar ba xarin 1938 ondo 1200 gektaar xaxalhan byxii xydelmerinyydeigee talaar respyyblike dotoroo tyryy MTS bolxo Xonxoloin MTS-iin erxim brigadiir-traktoriist nyx. Cereenov Legden xadaa viistavkede xabaadalsaxa dura xysel tuxaigaa medyylgiiji ygehen baina. Myn tereşelen, Selengiin aimagai Teelьmanei neremzete kolxoozoi dojaarka nyxer Zalsaanova bolbol 1938 onoi arba hariin torşo soo өөrtөө daaza abahan 13 ynieedhee 2200 liitr hyyji ynieen byrihөө haaza abhan baina. Xarin, teliaatnica nyxer Budaajeva Civaan bolbol feerme deere xo or zil xydelmerilxe zuuraa negeş tylnyydei xorolto xengyi, 114 tugalnuudiiji xaraza abaa. 1938 ondo, 12 tugalnuudiiji abba. Iime zişeenyydiiji xaruulxa boloo haa ton olon baixa.

Olonxi aimviistavkoomuudai xytelberilegşed bolbol viistavkede beledxelei propagaandiin xysen tyges xeregsel bolxo, xebleliiji xereglexiin xeregte jyyşji xenegyi.

„BM. Praavda“ ba „Ynen“ gazeedyydei iniciatiivaar, viistavkede beledxelei jabasiiji kolxoozuud, malazalai feermenyyd, MTS-uud, ba xydөө azaxiin tyryy-xynyydei baidalda şalgaxiin xeregte jabuulagdahan selьkoornuudai reid xadaa ton şuxala udxaşanartai baina. Ene praaktika bolbol өөriingөө zorilgiiji xysed xariuulna.

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede beledxel xadaa byxii partiiina ba soveed organizaacanuudai, manai xeblelei ba bygede aradai xereg myn.

Aimviistavkoomuud, partiiina-soveed organizaacanuud bolbol niutagai xeblelde reaalьna tuhalamzanuudiiji yzyylxe johotoi.

Bolxoo baihan viistavkede beledxeliiji todoor ba sag yrgelze tolilozo bailga xadaa xytelberilegşedei ba bolьşeviig xeblelei byxii xydelmerilegşedei ariuun ujalga myn.

E. Xepxeejev—BMASSR-ei oblviistavkoomoi sekretaarь

Redaaktoriiji orologşo
G. DAŞASEREENOV.

KINOOTEAATRNUUDTA

„Progreess“	„Erdem“
Çapaajev	Xile deere

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная улица 10. Телефоны редакции: редактора 1—44, отв. секретаря. 0—28, с. х. отдел 1—53, промотдел. 5—02.

NKMP-iin tipograafi ...aafi Glavliit № 24